

**Praktijkcursus Landschapsecologie in het terreinbeheer;
onderzoek naar relaties tussen landschap, bodem, water en vegetatie**
Donderdag 21 en 28 april, 12, 19 en 26 mei, 2 juni van 9.00 tot 17.00 uur

Do 21 april 2016		Inhoud	Docent
	09.00 – 10.30	Inleiding in de landschapsecologie (toepassen van LESA, vertaling van landschap naar standplaatsfactoren naar vegetatietypen)	Giel Bongers (VHL)
	10.45 – 12.30 13.15 – 15.00	Geologie en gebruik DINO-loket	Dan Assendorp (of Giel Bongers) (VHL)
	15.15 – 17.00	Bodemkunde (1): hydromorfologische kenmerken, humusprofielen	Giel Bongers
Do 28 april 2016			
	09.00 – 10.30	Hydrologie basiskennis	Hans van den Dool (VHL)
	10.45 – 11.30	Grondwater- en oppervlaktewaterstroming, grond- en oppervlaktewater-typering, praktijkgerichte GxG en Gt-kennis Kwantiteit- en kwaliteitsbepalingen op basis van peilbuisbemonstering	
	11.30 – 12.30 13.15 – 14.15	Chemische processen in aquatische en terrestrische systemen <ul style="list-style-type: none"> - Focus op hoofdzaken en sterke koppeling met waarneembare veldkenmerken en eenvoudig te meten veldkenmerken. - Aanvullend worden chemische parameters behandeld die via monsternamen en laboratoriumanalyse tot aanvullende, voor het beheer belangrijke informatie kunnen leiden 	Fons Smolders (B-WARE)
	14.30 – 17.00	Excursie met monsterpunten op Landgoed Larenstein Demonstratie technieken (eerste kennismaking)	Giel Bongers Fons Smolders
Do 12 mei 2016			
	09.00 – 10.30 10.45 – 12.30	Vegetatiekunde en ecologie <ul style="list-style-type: none"> a. De relatie tussen standplaatsfactoren en vegetatietypen (plantengemeenschappen); focus op inzicht in waterkwaliteits- en kwantiteitsafhankelijkheid van vegetatietypen b. Waterlood & Synbiosis 	Hedwig van Loon (VHL)
	13.15 – 15.00	Bodemkunde (2): hydromorfologische kenmerken, humusprofielen etc.	Giel Bongers
	15.15 – 17.00	Aquatische ecologie: <ul style="list-style-type: none"> - Veldkenmerken (hydromorfologie) - Waterplanten - Waterkwaliteit oppervlaktewater: relevante fysisch-chemische parameters - plankton en macro-invertebraten als kwaliteitsindicatoren 	Brecht Caspers (VHL) Jos Wintermans (VHL)

Do 19 mei 2016			
4	09.00 – 10.30	<p>Op locatie Landgoed Staverden (Beheerschuur Gelders Landschap)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introductie op het systeem en het daartoe uitgezochte onderzoeksobject. Benoemen actuele beheersvraagstukken van het gebied. - 	Fons Smolders Hedwig van Loon
	11.00 – 16.30	<ul style="list-style-type: none"> - Terreinbezoek - Veldwaarnemingen (visuele herkenning) bovengrondse veldkenmerken en monstername (oefenen als vaardigheid) - Veldwaarnemingen en deel van de monsternames interpreteren en bediscussiëren in relatie tot actuele beheersvraagstukken - Aanvullende monstername t.b.v. analyse in lab B-Ware - Afsluiting (conclusies en discussie) in Beheerschuur Gelders Landschap 	Giel Bongers Jos Wintermans Fons Smolders
Do 26 mei 2016			
5	09.00 – 16.30	<p>Op locatie Wisselse veen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intro op locatie door Giel Bongers - Veldwaarnemingen (visuele herkenning) bovengrondse veldkenmerken en monstername (oefenen als vaardigheid) - Aanvullende monstername t.b.v. analyse in lab B-Ware - Veldwaarnemingen en monsternames interpreteren en bediscussiëren in relatie tot actuele beheersvraagstukken 	Giel Bongers Jos Wintermans Hilde Tomassen (B-WARE)
Do 2 juni 2016			
	09.00 – 10.30 10.45 – 12.30	1. Nadere duiding monstergegevens (zowel de in het veld als lab geanalyseerde) met enige verdieping naar mogelijke analyses en het waarom van nadere verdieping	Giel Bongers Hilde Tomassen
	13.30 – 15.00	2. Discussie en afronding	